

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

Aika 20.05.2026 klo 17:00 -
Paikka Mänttä-Vilppulan kaupungintalo, kokoushuone Hiivatti (2. krs)

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
62	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
63	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
64	Kokousasioiden käsittelyjärjestys	5
65	EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevien lukio-opiskelijoiden lukuvuosimaksut	6
66	Liikunta-avustukset 2026	8
67	Harrastustuki 2026	11
68	Harrastamisen Suomen malli 2026-2027	13
69	PIKI-kirjastojen yhteistyösopimus	15
70	Valtuustoaloite / Kolhon kulttuuri- ja taidehanke: "Järnefeltin jalanjäljillä"	17
71	Opetuksen painopistealueet lukuvuodelle 2026-2027	20
72	Autere-opiston toimintasuunnitelma lukuvuodelle 2026-2027	21
73	Opetushallituksen muutosmääräykset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin	22
74	Opetushallituksen muutosmääräykset varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmien perusteisiin	25
75	Sosionomien paikat varhaiskasvatukseen	26
76	Uusi kuvataiteen valtakunta -hankkeen toteuttaminen vuonna 2026	28
77	Valtuustoaloite / Liikuntaverkkoselvitys	33
78	Valtuustoaloite / Kyläneuvoston perustaminen Mänttä-Vilppulaan / Keskustan valtuustoryhmä	36
79	Lautakunnan viranhaltijoiden päätökset 11.4.-15.5.2026	39
80	Tiedoksi merkittävät asiat	40
81	Sivistysjohtajan ajankohtaiset asiat	41

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Autonen-Lepistö Katja	puheenjohtaja
	Meriläinen Päivi	varapuheenjohtaja
	Hämäläinen Outi	jäsen
	Innanmaa Jyrki	jäsen
	Kivilahti Matti	jäsen
	Kivimäki Katriina	jäsen
	Koivutaival Tarja	jäsen
	Köykkä Petri	jäsen
	Santanen Emppu	jäsen
Muu	Tolonen Kari	sivistysjohtaja
	Hiiliaho Kati	pöytäkirjanpitäjä
	Eeva Saarinen	kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö
	Lampinen Arto	kaupunginhallituksen edustaja
	Laaksi Jutta	nuorisovaltuuston edustaja
	Jari Ahvenjärvi	liikuntapalvelupäällikkö
	Aki Koivisto	rehtori

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

62

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026

Hallintosäännön 137 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valmistelu ja lisätiedot:
sivistysjohtaja Kari Tolonen
kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 516 8854

Esittelijä Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

63

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026

Hallintosäännön 149 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Valmistelu ja lisätiedot:
sivistysjohtaja Kari Tolonen,
kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 516 8854

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Päivi Meriläinen ja Matti Kivilahti. He toimivat samalla tarvittaessa ääntenlaskijoina.

Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään 25.5.2026 ja julkaistaan nähtäville yleisessä tietoverkossa 26.5.2026.

Päätös

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

64

Kokousasioiden käsittelyjärjestys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026

Hallintosäännön 139 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Valmistelu ja lisätiedot:
sivistysjohtaja Kari Tolonen,
kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 516 8854

Esittelijä Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää hyväksyä asioiden käsittelyjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

65**EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevien lukio-opiskelijoiden lukuvuosimaksut**

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026

1070/02.05.00/2026

EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevilta lukio-opiskelijoilta perittävien lukuvuosimaksujen ja niitä koskevien periaatteiden vahvistaminen Mäntän lukiossa.

Lainsäädännöllinen tausta

EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevien lukio-opiskelijoiden lukuvuosimaksuja koskeva sääntely perustuu lukiolain (714/2018) ja ammatillista koulutusta koskevan lainsäädännön muutokseen, joka tulee voimaan 1.8.2026. Lakimuutoksen myötä kyseiset opiskelijat eivät ole enää valtionosuusrahoituksen piirissä, ja koulutuksen järjestäjän on katettava koulutuksesta aiheutuvat kustannukset lukuvuosimaksuilla. Tämän vuoksi sivistys- ja kulttuurilautakunnan on tarpeen päättää lukuvuosimaksujen suuruudesta sekä niitä koskevista periaatteista.

Paikallinen tarve ja strateginen näkökulma

Mäntän lukio on tarkastellut kansainvälisten opiskelijoiden vastaanottamista osana lukion pitkäjänteistä strategista kehittämistä. Tavoitteena on lukion elinvoiman vahvistaminen, opiskelijamäärän vakauttaminen sekä aidosti monikulttuurisen ja kansainvälisen oppimisympäristön kehittäminen. Kansainvälisyys nähdään Mäntän lukiossa pedagogisena vahvuutena sekä osana kaupungin elinvoimapolitiikkaa.

Toiminnalliset ja pedagogiset valmiudet

Tällä hetkellä noin kolmannes Mäntän lukion opiskelijoista on eri kieli- ja kulttuuritaustaisia. Lukiolla on tämän johdosta kertynyttä kokemusta opiskelijavalinnoista, opiskelijoiden ohjauksesta sekä opetuksellisista ja pedagogisista ratkaisuista, joilla tuetaan opiskelijoita, joiden suomen kielen taito on vielä kehittymässä. Näitä käytänteitä on kehitetty pitkäjänteisesti osana lukion arjen toimintaa. Lukio toimii tiiviissä yhteistyössä kaupungin sivistyspalvelujen, opiskeluhuollon sekä eri kansallisten ja kansainvälisten yhteistyöverkostojen kanssa, mikä tukee kansainvälisten opiskelijoiden integroitumista lukio-opintoihin ja suomalaiseen koulutusjärjestelmään.

Valmistelussa huomioidut näkökohdat

Valmistelussa on huomioitu:

- Opetushallituksen linjaukset ja sääntely
- muiden suomalaisten lukioiden käytänteet
- kustannusvaikutukset koulutuksen järjestäjälle
- opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu

Valmistelu ja lisätiedot:
rehtori Aki Koivisto
aki.koivisto(at)taidekaupunki.fi, p. 050 562 2735

Toimivalta Hallintosääntö 23 §:n 3 kohta

Esittelijä Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää, että:

1. Mäntän lukiossa otetaan 1.8.2026 alkaen käyttöön EU ja ETA maiden ulkopuolelta tuleville lukio-opiskelijoille lukiolain (34a§) mukainen lukuvuosimaksu, jonka suuruus on 10 094,74 euroa lukuvuodessa. Lukuvuosimaksu on saman suuruinen Mäntän lukiossa lukiokoulutukselle vahvistetun yksikköhinnan kanssa.
2. lukuvuosimaksu kattaa opetuksen, ohjauksen ja hallinnon. Lisäksi maksuun sisältyvät lounas ja opiskeluvälinemaksu (tarvittavat ohjelmistolisenssit sekä kannettava tietokone). Maksu ei sisällä asumista, vapaa ajan kustannuksia eikä muita henkilökohtaisia kuluja.
3. Lukuvuosimaksujen suuruutta voidaan tarkastella ja päivittää lautakunnan päätöksellä lukuvuosittain tarvittaessa. Yksittäisen opiskelijan lukuvuosimaksu pysyy kuitenkin samana koko hänen lukio-opintojensa ajan.
4. lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija on oikeutettu lukiokoulutuksessa opiskeluhuollon palveluihin sekä saamaan lukion opetussuunnitelman mukaisen opetuksen.
5. EU ja ETA maiden ulkopuolelta tulevien lukio-opiskelijoiden osalta noudatetaan yhdenvertaisuusperiaatetta. Ulkomaalaisia opiskelijoita ei voida suosia suhteessa suomalaisiin opiskelijoihin, eikä lukuvuosimaksu oikeuta erityiskohteluun tai laajempaan palveluvalikoimaan. Lukuvuosimaksua vastaan opiskelijat saavat täsmälleen samat opetukselliset ja opiskeluhuollolliset palvelut sekä samat oikeudet ja velvollisuudet kuin Mäntän lukion muut opiskelijat.
6. se hyväksyy liitteenä olevat EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten lukio-opiskelijoiden valintaprosessin periaatteet sekä liitteenä olevat periaatteet EU ja ETA maiden ulkopuolisten opiskelijoiden lukuvuosimaksujen palauttamiseen.

Päätös

Liitteet

Liite 1 EU ja ETA maiden ulkopuolisten lukio-opiskelijoiden valintaprosessin periaatteet

Liite 2 Periaatteet EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden lukuvuosimaksujen palauttamiseen

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

66**Liikunta-avustukset 2026**

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026
870/02.05.01.00/2026

Mänttä-Vilppulan kaupungin liikunta-avustukset olivat julkisesti haettavana ajalla 26.2.-2.4.2026. Hakemukset toimitettiin kaupungin verkkosivuille kytketyn sähköisen hakulomakkeen kautta.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta on päättänyt liikunta-avustusten vuoden 2026 määrärahoista ja yleisperiaatteista sekä myöntämiskriteereistä kokouksessaan 18.02.2026 § 29.

Myöntämiskriteerit liikunta-avustuksissa 2026:

- avustus voidaan kohdentaa ainoastaan Mänttä-Vilppulassa kirjoilla olevalle urheilu- ja liikuntatoimintaa harjoittavalle yhdistysrekisterissä olevalle seuralle
- urheiluseuran statukseen vaaditaan aktiivinen toiminta Suomen Olympiakomitean alaisessa urheilun lajiliitossa, joka on opetus- ja kulttuuriministeriön tuen piirissä
- hakijan on lajiliittonsa kautta oltava sitoutunut urheilun eettiseen säännöstöön sisältäen mm. vastuullisuus- ja antidopingtyön sekä liikunnallisen elämäntavan edistämisen
- hakijan on sitouduttava kaupungin strategisiin ja liikuntaohjelman tavoitteisiin sekä kaupungissa toimivien urheiluseurojen yhteistyösopimukseen
- hakemuksen arvioinnissa painotetaan seuraavia laskennallisia kriteerejä:
  - alle 20-vuotiaat liikkujat 50 % (painotus lisenssiurheilijoilla kolmen suhde yhteen verrattuna ei-lisenssiurheilijoihin)
  - kilpailullinen menestys 15 %
  - tilinpäätös ja lajin kalleus 15 %
  - kokonaisliikkujien määrä ohjatussa toiminnassa 10 %
  - koulutetut ohjaajat 10 %

Liikuntapalveluiden käyttösuunnitelman mukainen määräraha seurojen avustuksiin on 20.000 euroa, josta avustushakuun sivistys- ja kulttuurilautakunta on kokouksessessaan 18.02.2026 § 29 osoittanut käytettäväksi 13.000 euroa. Esityksessä avustuksiin on esitetty käytettäväksi 13.730, joka on 730 euroa enemmän kuin aiemmin (18.02.2026 § 29), on päätetty.

Avustusten yhteydessä on huomioitava, että kaupungin omistamat liikuntatilat ovat edelleen maksuttomasti käytössä urheiluseuroille lapsiin- ja nuoriin (alle 20-vuotiaat) kohdentuvassa toiminnassa (pl. uimahallin ja jäähallin erillinen hinnoittelu)

Esitys seurojen avustuksista

	Jako 2023	Jako 2024	Jako 2025	Esitys 2026
Art Town Archers	0	0	0	0
DG Rollers	370	410	580	610
European Speed & Rally Club	120	200	200	150
Koillis-Pirkan Kiekko	2700	3050	3350	3420
Kolhon Vihuri	0	350	350	350
Mäntän Kiekko-Pojat	220	200	240	0
Mäntän seudun Ampujat	220	0	0	280
Mäntän seudun Eräpirkat	220	220	220	220
Mäntän seudun Moottorikerho	270	270	270	400
Mäntän seudun Urheilusukeltajat	0	0	200	280
Mäntän Ratsastajat	270	0	270	0
Mäntän Urheilijat	520	490	420	450
Mäntän Tennisklubi	0	0	0	0
Pohjaslahden Pyrintö	170	150	150	150
Shakkikerho, Mänttä	100	100	100	0
Sutemi, Mänttä	420	420	520	520
Syke, Mänttä	320	370	450	450
Valo, Mänttä	2520	2500	2500	2370
Vilppulan Naisvoimistelijat	250	270	350	350
Vilppulan Nyrkkeilijät	220	0	0	0
Vilppulan Ratsastajat	170	170	220	220
Vilppulan seudun Urheilu- Autoilijat	260	280	320	320
Vilppulan Tennisseura	0	0	0	0
Vilppulan Tähti	2590	2590	2590	2490
Vilppulan Veikot	970	790	790	700
Yhteensä	12900	12830	14090	13 730

Määräaikaan mennessä vuoden 2026 liikunta-avustusta hakeneita seuroja oli kaikkiaan kahdeksantoista (18). Lisäksi kolme (Mäntän Syke ry, Kolhon Vihuri ry ja Vilppulan seudun Urheiluautoilijat ry) hakemusta toimitettiin liikunta-avustusten lisäksi myös yleisavustushakemuksena. Kaikki kolme myös yleisavustusta hakenutta käsitellään liikunta-avustuksina, koska kaupunki ei voi kaupungin avustussäännön mukaan myöntää avustusta samaan toimintaan kahdelta eri momentilta.

Saapuneet hakemusasiakirjat ovat lautakunnan jäsenten nähtävillä kokouksessa.

Hakemusasiakirjoja on verrattu edellisen vuoden hakemuksiin huomioiden asetetut myöntämiskriteerit. Esityksessä avustuksiin käytetään 13.730 euroa 17 hakijalle. Avustusten hakuajan päättymisen jälkeen Art Town Archers on ilmoittanut, että seuran toiminta ei toistaiseksi jatku, joten tämän vuoksi seuralle ei esitetä avustusmäärärahaa.

Mänttä-Vilppulaisille lapsille ja nuorille jaettavaan harrastetukeen esitetään varattavan vuonna 2026 liikunta-avustuksista enintään 2.000 euroa.

Stipendeihin ja Taidekaupungin mestaruuskilpailuiden järjestämiseen esitetään varattavan vuonna 2026 enintään 1 000 euroa.

- Suomen Olympiakomitean alaisen yhdistyksen järjestämää kaupunginmestaruuskilpailua siten, että maksetaan 2,50 € / lajiosanotto jokaisesta mänttävilppulalaisesta nuorten sarjan ja yleisen sarjan osallistujasta. Maksimissaan maksetaan 100 lajiosanottoa. Järjestävän seuran on anottava etukäteen oikeutta järjestää lajin viralliset kaupunginmestaruuskilpailut (voi olla myös avoin). Kaupunki maksaa korvauksen kilpailujen jälkeen seuran laskutuksen perusteella. Laskutuksen mukana on toimitettava tulosluettelo ja siitä on käytävä ilmi korvauksen piiriin kuuluneet henkilöt. Anomus on toimitettava vähintään 30 vrk:ta ennen kilpailuja liikuntapalvelupäällikölle, joka tekee päätöksen mestaruuskilpailujen myöntämisestä
- menestyneiden urheilijoiden palkitsemista ja muistamista liikuntapalvelupäällikön päätöksellä.

Valmistelu ja lisätiedot:

Liikuntapalvelupäällikkö Jari Ahvenjärvi

jari.ahvenjarvi(at)taidekaupunki.fi, p. 050 3287 326

Toimivalta

Mänttä-Vilppulan kaupungin hallintosääntö. 5.luku. § 23. kohta 4. avustusten myöntäminen käyttösuunnitelmassa varattujen määrärahojen puitteissa toimielimen alaisella palvelualueella

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää myöntää liikunta-avustukset esityksen mukaisesti. Avustus voidaan maksaa vain, jos yhdistys toimittaa kaikki avustushaussa mainitut liitteet 30.6.2026 mennessä

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää kohdentaa liikunta-avustuksista - enintään 2.000 euroa lasten ja nuorten harrastustukeen - enintään 1.000 euroa kaupungin mestaruuskilpailuihin ja erillisiin stipendeihin.

Päätös

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

67

Harrastustuki 2026

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026

1075/02.05.01.00/2026

Mänttä- Vilppulan laajan hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 (Kaupunginvaltuusto 01.12.2025 § 108) mukaan kaupunki edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä ehkäisee syrjintää kaikessa toiminnassaan. Tavoitteena on kokonaisvaltaisesti tasa-arvoinen, kehittyvä, yhteistyökykyinen sekä hyvinvoiva kaupunki. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista tukevat mm. palveluiden saavutettavuus sekä harrastamisen mahdollisuudet. Laajassa hyvinvointisuunnitelmassa yhtenä keskeisenä painopisteenä on tuleville vuosille nostettu liikkumisen ja aktiivisuuden edistäminen.

Kouluterveyskyselyssä 2025 nousi esille, että erityisesti yläkoululaisilla hyvinvoinnin haasteita aiheuttavat perheen huono taloudellinen tilanne. Mänttä-Vilppulan kaupungin hyvinvointityössä onkin tunnistettu tarve tukea lasten ja nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua harrastustoimintaan. Harrastamisen kustannusten nousu voi muodostaa esteen harrastuksen aloittamiselle tai jatkamiselle erityisesti pienituloisissa perheissä. Harrastuksilla on merkittävä vaikutus lasten ja nuorten hyvinvointiin, osallisuuteen, fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen sekä yhteisöllisyyteen.

Vuosittain liikunta-avustuksiin on osoitettu vaihtuva määräraha vähävaraisten lasten ja nuorten liikunnan tukemiseen. Aiemmin vähävaraisten lasten ja nuorten harrastamisen tukeminen on kohdistunut liikunta-avustusten yhteydessä vain ohjattuun liikuntatoimintaan ja tuki on osoitettu suoraan liikuntayhdistyksille, jotka ovat koordinoineet tuen jakamisen edelleen. Harrastamisen kenttä on kuitenkin monimuotoinen, ja lasten sekä nuorten harrastukset voivat sisältää ohjautun liikuntatoiminnan lisäksi esimerkiksi kulttuuri-, taide-, media-, peli-, luonto- ja muuta harrastustoimintaa. Myös harrastamiseen liittyvät välinehankinnat voivat muodostaa merkittävän taloudellisen esteen harrastuksen aloittamiselle tai jatkamiselle. Avustusmuodon laajentamisella halutaan edistää yhdenvertaisia harrastusmahdollisuuksia kaikille lapsille ja nuorille harrastuksen muodosta riippumatta. Laajennus mahdollistaa tuen kohdentamisen joustavammin perheiden todellisiin tarpeisiin sekä huomioi nykyistä paremmin lasten ja nuorten erilaiset kiinnostuksen kohteet ja harrastuspolut sekä mahdollistaa myös omatoimisen harrastamisen. Lisäksi tavoitteena on ennaltaehkäistä harrastamisesta luopumista taloudellisista syistä sekä vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kaupunkistrategian mukaisesti.

Uuden harrastustukimallin tavoitteena on ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä sekä mahdollistaa mahdollisimman monelle lapselle ja nuorelle säännöllinen ja tavoitteellinen harrastaminen perheen taloudellisesta tilanteesta riippumatta. Avustus tukee lasten ja nuorten

hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista edistämällä lasten ja nuorten hyvinvointia, yhdenvertaisia harrastusmahdollisuuksia ja osallisuutta.

Valmistelu ja lisätiedot:
kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarinen
eeva.saarinen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 0979 221

Toimivalta

Mänttä-Vilppulan kaupungin hallintosääntö. 5.luku. § 23.
kohta 4. avustusten myöntäminen käyttösuunnitelmassa varattujen määrärahojen puitteissa toimielimen alaisella palvelualueella

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää ottaa kokeiluna vuonna 2026 käyttöön uuden avustusmuodon lasten ja nuorten harrastusten tukemiseksi. Lautakunta päättää osoittaa harrastustukeen 2 000 € määrärahan vuoden 2026 liikunta-avustuksista ja 500 € määrärahan vuoden 2026 kulttuuriavustuksista sekä avata harrastustuen haun ajalle 1.6.–10.8.2026.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää harrastustuen hakukriteereiksi seuraavasti:

Harrastustukea voivat hakea Mänttä-vilppulalaiset vuosina 2009–2019 syntyneet lapset ja nuoret. Tukea haetaan sähköisellä hakulomakkeella. Hakuaika päättyy 10.8.2026 klo 16.00. Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.

Harrastustukea voidaan myöntää lapsen tai nuoren harrastustoiminnan kuluihin, kuten jäsenmaksuihin, valmennusmaksuihin, salimaksuihin, lukukausimaksuihin tai harrastusvälineisiin. Tukea myönnetään perheen sosioekonomisen tilanteen perusteella kaupungin määrärahat huomioiden.

Tuki maksetaan hakijan tai huoltajan ilmoittamalle tilille, ei harrastustoiminnan järjestäjälle. Myönnetyn harrastustuen saajista arvotaan kolme henkilöä, joilta pyydetään selvitys avustuksen käytöstä. Hakijoita pyydetään säilyttämään harrastustuen käyttöä koskevat tositteet 30.7.2028 asti.

Hakemuksen toimittaminen edellyttää Suomi.fi-viestien käyttöönottoa. Mikäli hakijalla ei ole mahdollisuutta käyttää sähköistä lomaketta, hakemuksen voi toimittaa myös kaupungintalon postilaatikkoon (Seppälän puistotie 15, 35800 Mänttä). Kuoreen tulee kirjata teksti "Harrastustuki". Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.

Hakemuksessa pyydetään hakijan ja huoltajien perustiedot, tiedot haettavasta harrastustuesta, selvitys taloudellisesta tilanteesta sekä tarvittavat liitteet. Pakollisia liitteitä ovat muun muassa todistus harrastustoiminnasta sekä verotustodistukset viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Lisäksi lautakunta päättää valtuuttaa kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön tekemään viranhaltijapäätökset harrastustuista vuonna 2026.

Päätös

Sivistys- ja kulttuurilautakunta § 23
Sivistys- ja kulttuurilautakunta

18.02.2026
20.05.2026

68

Harrastamisen Suomen malli 2026-2027

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 18.02.2026 § 23

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä avustus Suomen mallin mukaisen harrastustoiminnan tukemiseen koulupäivän yhteydessä on haettavissa Lupa- ja valvontaviraston kautta 3.3.2026 saakka.

Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia mahdollistamalla jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Harrastustarjonta valitaan lasten ja nuorten toiveiden mukaan. Toimintamalli suunnitellaan, rakennetaan ja kokeillaan yhdessä harrastuksia tuottavien tahojen kanssa.

Harrastamisen Suomen mallin harrastustoimintaa on toteutettu Mänttä-Vilppulassa vuodesta 2021. Tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle perusopetusikäiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Toteuttamisessa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen harrastustoiveista, olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen koordinoiminen sekä koulun ja harrastustoimijoiden yhteistyö. Avustus kohdistuu pääasiallisesti harrastusten ohjaajien ja erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten avustajien palkkakuluihin sekä matka- ja materiaalikuluihin sekä kohtuullisiin koordinoitukuluihin.

Avustettavan harrastustoiminnan

- tulee tapahtua pääsääntöisesti koulun tiloissa tai koulua lähellä olevissa tiloissa. Harrastustoiminta voidaan järjestää myös muualla, mikäli harrastuksen sisältö sitä edellyttää (esimerkiksi uinti).
- tulee olla koulupäivän yhteydessä (välittömästi oppituntien jälkeen tai niitä ennen aamulla) koulujen työaikana, huomioiden lasten ja nuorten jaksaminen ja aikataulut.
- tulee olla säännöllistä ja viikoittaista. Harrastus voi koostua useasta eri lajista tai alasta, jotka vaihtelevat viikoittain tai kuukausittain. Poikkeuksena ovat uudet harrastuskokeilut yläkoululaisille, jotka kestävät 1-2 kertaa.
- tulee käynnistyä viimeistään syyskuussa 2026 ja tulee kestää koko lukuvuoden ajan.
- tulee olla suunnattu joillekin tai kaikille perusopetuksen vuosiluokille 1-9 oppilaille.
- tulee olla joko ohjattua toimintaa tai nuorten omaehtoista harrastamista valvotussa ympäristössä.

Avustuksiin käytetään noin 20 miljoonaa euroa. Avustuksen käyttöaika on 1.8.2026 - 31.7.2027. Avustus voi kattaa enintään 75 prosenttia avustettavan hankkeen kokonaiskustannuksista.

Valmistelu ja lisätiedot:

erityisopettaja koordinaattori Sanna-Riina Vuorenmaa

sanna-riina.vuorenmaa(at)taidekaupunki.fi, p. 044 096 8736
vs.nuorisosihteeri Tanja Lamminen
tanja.lamminen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 097 9215

Esittelijä Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Sivistys- ja kulttuurilautakunta valtuuttaa erityisopettaja koordinaattori Sanna-Riina Vuorenmaan ja vs. nuorisosihteeri Tanja Lamminen hakemaan hankeavustusta Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen lukuvuonna 2026-2027.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026
833/00.01.05/2026

Lupa- ja valvontavirasto on päättänyt myöntää Harrastamisen Suomen mallin toiminnalle valtionavustusta 45 000,00 euroa. Päätös perustuu avustuksen hakuohjeessa ilmoitettuun avustuksen käyttötarkoitukseen ja avustamisen ehtoihin sekä käytettävissä olleeseen määrärahaan. Avustusta myönnettäessä on otettu huomioon suunnitellun toiminnan sisältö, laatu ja laajuus sekä kustannusarvion realismi ja hankkeen rahoituspohja. Hankkeelle hyväksytyt kokonaisnettomenot ovat 60 000 €. Kaupungin omarahoitusosuus on 15 000 €.

Avustuksen käyttöaika on 01.08.2026 – 31.07.2027. Avustus tulee käyttää päätöksessä ilmoitettuna käyttöaikana. Avustuksen saajan tulee tallentaa tiliselvitys ja muu raportointi aluehallinnon asiointipalveluun heti hankkeen tai toiminnan päätyttyä, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua avustuksen käyttöajan päättymisestä.

Valmistelu ja lisätiedot:
erityisopettaja koordinaattori Sanna-Riina Vuorenmaa
sanna-riina.vuorenmaa(at)taidekaupunki.fi, p. 044 096 8736
vs.nuorisosihteeri Tanja Lamminen
tanja.lamminen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 097 9215

Toimivalta Hallintosääntö 23 § Kohta 7

Esittelijä Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää merkitä avustuspäätöksen tiedoksi ja hyväksyä avustukseen liittyvän omarahoitusosuuden.

Päätös

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

69**PIKI-kirjastojen yhteistyösopimus**

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026

1032/12.03.02/2026

Yleisistä kirjastoista annetun lain 5 §:n 1 momentin mukaan kunnan tehtävänä on yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Kunta voi järjestää yleisen kirjaston toiminnan itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin.

PIKI-kirjastot ovat Pirkanmaan kuntien kirjastoyhteistyöverkosto, jonka toiminta perustuu kuntien väliseen yhteistoimintasopimukseen. Nykyinen sopimus on vuodelta 2012.

PIKI-kirjastojen yhteistoimintasopimusta on päivitetty vastaamaan nykyistä toimintaympäristöä, yhteistyön laajuutta sekä lainsäädännön vaatimuksia. Päivitetty sopimus määrittelee aiempaa tarkemmin yhteistyön tavoitteet, päätöksenteon ja toiminnan organisoinnin, kustannusten jaon ja kirjastojärjestelmään ja asiakasrekisteriin liittyvät vastuut sekä Tampereen roolin PIKI-yhteistyön keskuslautakuntana.

Uudessa yhteistoimintasopimuksessa PIKI-kirjastojen ohjausryhmä päivitetään PIKI-kirjastojen johtoryhmäksi, jonka puheenjohtajana toimii Tampereen kaupungin kirjastopalvelujohtaja tai hänen nimeämänsä henkilö.

Uudessa yhteistoimintasopimuksessa päätöksenteko perustuu ensisijaisesti osapuolten yhteisymmärrykseen. Mikäli yhteistä mielipidettä ei muodostu, päätös tehdään äänestyksellä ja äänestystilanteessa kullakin osapuolella on käytössään yksi ääni. Päätöksentekoon vaaditaan osapuolten 2/3 enemmistö. Päätökset, joilla on merkittäviä taloudellisia tai toiminnallisia vaikutuksia on tehtävä yksimielisesti. Nykyisessä sopimuksessa kullakin osapuolella on ollut asukasluvun mukainen prosentuaalinen osuus ääniä.

PIKI-yhteistoiminnalle valmistellaan kuntien talousarviovalmistelua varten vuosittainen kustannusarvio, joka hyväksytään johtoryhmässä. Osapuolet varautuvat yhteistoiminnan kustannuksiin ja sitoutuvat varaamaan talousarvioonsa riittävän määrärahan kattamaan yhteistyöstä aiheutuvat kulut. Kustannusten ja tulojen yleisenä jakoperusteena käytetään osapuolten asukasluvun mukaista prosentuaalista osuutta kustannuksissa.

Sopimuksen hankintoja koskevalla liitteellä valtuutetaan Tampereen kaupunki valmistelemaan ja allekirjoittamaan hankintapäätöksen yhteistoimintasopimuksen alaisen kirjastotoiminnan järjestämiseen liittyvistä hankinnoista kaikkien yhteistoimintaan sitoutuneiden kuntien puolesta. Yhteishankinnoilla tavoitellaan suunnitelmallisuutta, tehokkuutta, kustannussäästöjä ja laatua. Liitteessä on pyritty huomioimaan myös tuleva hankintalakiuudistus.

Päivitetty PIKI-kirjastojen yhteistoimintasopimus on hyväksytty PIKI-kirjastojen johtoryhmässä 2.4.2026, ja sopimuksen on tarkoitus tulla voimaan viimeistään 1.9.2026. Sopimuksen voimaantulo edellyttää, että kukin sopijakunta hyväksyy sen oman päätöksentekojärjestelmänsä mukaisesti.

Mänttä-Vilppulan kaupungin osallistuminen PIKI-yhteistyöhön on keskeinen osa kirjastopalvelujen tuottamista. Yhteistyö mahdollistaa laajat ja kustannustehokkaat kirjastopalvelut kuntalaisille sekä tukee kirjastopalvelujen kehittämistä seudullisesti.

Liitteenä on luonnos uudeksi PIKI-kirjastojen yhteistoimintasopimukseksi ja uuden sopimuksen liite PIKI-kirjastojen yhteishankinnat.

Valmistelu ja lisätiedot:

kirjastopalvelupäällikkö Minna Pollari
minna.pollari(at)taidekaupunki.fi, p.050 439 1127
kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarinen
eeva.saarinen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 0979 221

Toimivalta

Mänttä-Vilppulan kaupungin hallintosääntö 23 § Kohta 2. Sopimusten hyväksyminen toimielimen toimivaltaan liittyvissä asioissa.

Hallintosääntö 22 § Sopimusten hallinta. Lautakunta määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää hyväksyä Pirkanmaan yleisten kirjastojen yhteistoimintasopimuksen liitteenä olevan mukaisesti. Lisäksi lautakunta päättää määrätä Pirkanmaan yleisten kirjastojen yhteistoimintasopimuksen vastuuhenkilöksi kirjastopalvelupäällikön.

Päätös

Liitteet

Liite 3 PIKI-kirjastojen yhteishankinnat LIITE
yhteistoimintasopimukseen
Liite 4 PIKI-yhteistoimintasopimus

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

70

Valtuustoaloite / Kolhon kulttuuri- ja taidehanke: "Järnefeltin jalanjäljillä"

Kaupunginvaltuusto 16.03.2026 § 15

Valtuutettu Sari Riihonen luki Mänttä-Vilppulan Perussuomalaiset-valtuustoryhmän valtuustoaloitteen, jonka ovat allekirjoittaneet Jarmo Raunio, Sari Riihonen, Jari Mäkinen ja Sari Päivärinta. Valtuustoaloite kuuluu seuraavasti:

*Kolhon kulttuuri- ja taidehanke
"Järnefeltin jalanjäljillä"*

Mänttä-Vilppula on profiloitunut näkyvällä tavalla Taidekaupungiksi. Osin vielä valmisteilla oleva "Autereen polku" on oiva kunnianosoitus saarijärveläisen Hannes Autereen elämäntyöstä.

Taustaa "Järnefeltin jalanjäljillä" valtuustoaloitteelle:

Kolhossa vietettiin kulttuurien kesää vuonna 1889. Kesällä 1889 Järnefeltin perhe, Aleksander, Elisabet, sekä lapset Arvid vaimoineen, Eero, Armas, Aino ja Elli viettivät kesää Kolhossa. Samaisena kesänä Eero Järnefelt maalasi kuuluisan maalauksen "Pyykkiranta" ja "Kesäyön kuu" – maalauksensa sekä kuvitti Juhani Ahon "Rautatie"-kirjan, jonka henkilökuvat oli piirretty Kolhon talon isäntäväen näköisiksi. Keinutuolissa istuvasta Matti Saxberg Kolhosta valmistui öljyvärimaalaus Järnefeltiltä vuonna 1892.

Kulttuurien kesänä 1889 perustettiin Malmin kartanossa Kolhossa Suomen Päivälehti, joka samana vuonna sai hieman tutumman nimen Helsingin Sanomat. Lehteä perustamassa olivat muun muassa Pekka Brofeld, Juhani Aho, J-H Erkki ja Eero Erkki.

Suomen Ilmavoimien ensimmäinen lentokenttä vuonna 1918 sijaitsi Kolhossa Kajanselän jäällä. Ilmavoimien muistomerkki sijaitsee keskeisellä paikalla tien numero 348 varressa.

Matthias Bonnen hautakappali sijaitsee Kolhossa Lemmensillan ja Eero Järnefeltin "Pyykkiranta"-maalauksen välisellä alueella. Kolhon Kyläyhdistys ry ja Vilppula-Seura saivat Bonnen suvulta lahjoituksena Suomen teollisuushistorian kannalta merkittävän arkiston, joka skannauksen ja tallennuksen jälkeen luovutettiin vuonna 2025 Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkistoon Mikkeliin. Bonnen kappelin maa-alue myytiin miljoonalla markalla G.A. Serlachiukselle vuonna 1948 ja on tällä hetkellä Mänttä-Vilppulan kaupungin omistuksessa.

Huomioitavaa on myös koko maailman autoteollisuuden kannalta kolholaisen Jalmary Vehkomäen elämäntyöstä Fordin perheen ystävänä ja maailmanlaajuisesti merkittävänä henkilönä. James Vehkoki nimensä Amerikassa muuttanut Jalmary Vehkomäki yleni Detroitissa Fordin

autokoritehtaan pääsuunnittelijaksi ja ensimmäisenä maailmassa hän rakensi kokoteräksisen autonkorin.

Kolhon merkittävä historia kulttuuri-, taide- ja teollisuuskylänä olisi luonteva lisä Taidekaupunki Mänttä-Vilppulan kannalta valtakunnallisesti ja osin myös maailman laajuisesti ”Autereen polku”-hankkeen jatkoksi. Helposti saavutettavissa oleva ”Järnefeltin jalanjäljillä”-polku on jo periaatteessa olemassa, jonka varrella mainitut kohteet sijaitsevat Jalmari Vehkomäen kotitaloa lukuunottamatta. Alueen opasteet, tienviitoitukset, infotaulujen sisältö ja siistiminen riittäisivät ensimmäisessä vaiheessa polun reitityksen ohella riittäviksi toimenpiteiksi.

Kolhon kylän merkittävän historian soisi näkyvän tulevaisuudessa Taidekaupunki Mänttä-Vilppulan kulttuuri- ja taidepolkuna kauniin järvimaisemamme keskellä.

Mänttä-Vilppulassa 16.3.2026

*Jarno Raunio
Sari Riihonen
Jari Mäkinen
Sari Päivärinta*

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 30.03.2026 § 97

Hallintosäännön 121 §:n mukaan valtuustoaloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään kaupunginhallitukseen valmisteltavaksi. Kaupunginhallituksen tulee ottaa aloite käsittelyyn viivytyksettä

Esittelijä Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys Kaupunginhallitus päättää ohjata valtuustoaloitteen sivistys- ja kulttuuripalveluiden valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026
998/00.01.05/2026

Kaupunginvaltuusto on 16.03.2026 § 15 lähettänyt ”Järnefeltin jalanjäljillä” - valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Kaupunginhallitus on 30.03.2026 § 97 ohjannut asian edelleen sivistys- ja kulttuuripalveluiden valmisteltavaksi.

Valtuustoaloitteessa esitetään Kolhon alueelle toteutettavaa kulttuuri- ja taidepolkua ”Järnefeltin jalanjäljillä”, jonka tarkoituksena on tuoda näkyväksi Kolhon merkittävää kulttuuri-, taide-, ilmailu- ja teollisuushistoriaa sekä vahvistaa Mänttä-Vilppulan asemaa taide- ja kulttuurikaupunkina.

Valtuustoaloitteessa esitetty Järnefeltin jalanjälkiin liittyvä reitistö on kulttuuri- ja matkailunäkökulmasta kiinnostava. Aloitteessa esille nostetut kohteet muodostavat luontevan ja historiallisesti merkittävän kokonaisuuden tarinalliseksi ulkoilureitistöksi.

Järvenpäässä on toteutettu vastaavantyyppinen Eero Järnefeltiin liittyvä ulkoilu- ja kulttuurireitti, jossa yhdistyvät taidehistoria, paikalliset kohteet ja virkistyskäyttö. Järvenpään ulkoilureitistö on nimetty myös Mänttä-Vilppulan valtuustoaloitteessa esitetyksi Järnefeltin jalanjäljillä- taidereitiksi ja sen avajaisia vietettiin 9.5.2026.

Kolhon alueella lähtökohdat ovat kuitenkin osin erilaiset kuin Järvenpäässä. Järvenpään reitti perustuu Järnefeltin pitkäaikaiseen asumiseen ja Tuusulanjärven taiteilijayhteisöön, kun taas Kolhon merkitys liittyy erityisesti Järnefeltin työskentelyyn, maisemainspiraatioon ja aikakauden kulttuurihistoriaan. Tämä antaa mahdollisuuden rakentaa omaleimaista luontoa, järvimaisemaa ja paikallishistoriaa korostava reitistö, johon sisältyy myös muitakin kulttuurihistoriallisesti merkittäviä paikkoja kuin vain Järnefeltin elämäntyöhön liittyviä kohteita.

Valtuustoaloitteessa nostettujen kohteiden saavutettavuus luo hyvät edellytykset reitin vaiheittaiselle toteuttamiselle. Ensivaiheen toimenpiteinä voidaan pitää reitin suunnittelua, opasteiden ja infotaulujen toteuttamista sekä kohteiden ympäristöjen siistimistä ja näkyvyyden parantamista. Hankkeen toteuttamiseen voidaan myös selvittää ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuuksia. Reitien mahdolliset kohteet ja historiallinen sisältö voidaan kartoittaa syksyn 2026 aikana.

Mahdollisuutta yhdistää reitti osaksi Autereen polku -kokonaisuutta tulee myös tarkastella. Reittien yhdistäminen tukisi kaupungin kulttuuri- ja matkailukokonaisuutta mahdollistaisi laajemman kulttuurireitistön muodostamisen eri kaupunginosien välille. Yhdistetty kokonaisuus vahvistaisi alueen vetovoimaa niin paikallisille asukkaille, vapaa-ajan asukkaille kuin matkailijoillekin.

Valmistelu ja lisätiedot:
kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarinen
eeva.saarinen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 0979 221

Toimivalta	Hallintosääntö § 23 kohta 1.
Esittelijä	Sivistysjohtaja Kari Tolonen
Päätösesitys	Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää 1) kartoittaa valtuustoaloitteessa esille nostetun reitin mahdolliset kohteet ja historiallinen sisältö syksyn 2026 aikana ja 2) selvittää ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuutta reitistölle sekä reitistön yhdistämisen mahdollisuutta olemassa olevaan Autereen polkuun sekä 3) antaa asian hallituksen kautta valtuustolle tiedoksi.
Päätös	
Liitteet	Liite 5 Valtuustoaloite 16.3.2026 / Mänttä-Vilppulan perussuomalaiset ry / Kolhon kulttuuri- ja taidehanke: "Järnefeltin jalanjäljillä"

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

71

Opetuksen painopistealueet lukuvuodelle 2026-2027

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026

1081/12.00.02/2026

Perusopetusasetuksen (9§) mukaan opetuksen järjestäjän tulee laatia lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, jossa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta sekä työajoista, koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Mänttä-Vilppulan kaupungin hallintosäännön 25 §:n mukaan sivistyslautakunta päättää opetussuunnitelmaan perustuvasta lukuvuosittaisesta suunnitelmasta ja esiopetuksen vuosisuunnitelmasta.

Koulut laativat lukuvuoden 2026-2027 lukuvuosisuunnitelmat syyskuun loppuun mennessä. Lukuvuosisuunnitelmaan sisällytetään myös perusopetuksen painopistealueiden huomioiminen koulujen toiminnassa.

Sivistystoimen johtoryhmässä nostettiin 12.2.2026 ehdotukseksi esi- ja perusopetuksen painopisteiksi turvallinen oppimisympäristö, liikunnallinen elämäntapa ja oppimisen tuki.

Valmistelu ja lisätiedot:
sivistysjohtaja Kari Tolonen
kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 5168 854

Toimivalta

Hallintosääntö §25, kohdat 6, 7 ja 8

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää, että esi- ja perusopetuksen painopistealueina lukuvuodelle 2026-2027 ovat:

- 1) Turvallinen oppimisyhteisö
- 2) Liikunnallinen elämäntapa
- 3) Oppimisen tuki

Päätös

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

72**Autere-opiston toimintasuunnitelma lukuvuodelle 2026-2027**Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026
1069/12.08/2026

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää vuosittain Autere-opiston toimintasuunnitelmasta. Ensi lukuvuotta varten on suunniteltu liitteenä olevat kurssimäärät ja tuntikehys. Alustavan toimintasuunnitelman mukaan tuntimäärä pysyy suunnilleen samana edelliseen lukuvuoteen verrattuna.

Valmistelu ja lisätiedot:

sivistysjohtaja Kari Tolonen

kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 5168 854

hallintosuunnittelija Kati Hiiliaho

kati.hiiliaho(at)taidekaupunki.fi, p. 044 428 8266

Toimivalta

5. luku 25 §

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta hyväksyy Autere-opiston alustavan toimintasuunnitelman lukuvuodelle 2026-2027 liitteen mukaan.

Päätös

Liitteet

Liite 6 Autere-opisto / Alustava toimintasuunnitelma 2026-2027

Sivistys- ja kulttuurilautakunta § 9
Sivistys- ja kulttuurilautakunta

21.01.2026
20.05.2026

73

Opetushallituksen muutosmääräykset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 21.01.2026 § 9

Opetushallitus on päättänyt muutoksista esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden seuraaviin 2014 lukuihin:

Luku 5 Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki Oppimisen tuen uudistusta koskevat esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutokset on hyväksytty 13.2.2025 (OPH-533-2025). Muutosten perusteella tarkistettut paikalliset opetussuunnitelmat on tullut ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2025. Muutokset koskien varhennettua oppivelvollisuutta tulee tehdä paikallisiin opetussuunnitelmiin 1.8.2026 mennessä.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita muutetaan luvun 5.5.1 osalta siten, että pidennetyn oppivelvollisuuden päätöksen saaneelle lapselle tulee tehdä perusopetuslain 17 §:n mukainen erityisen tuen päätös 31.7.2026 saakka ja, että 1.8.2026 alkaen varhennetun oppivelvollisuuden päätöksen saaneelle lapselle tulee tehdä tukea koskeva päätös. Muutokset perustuvat opetus- ja kulttuuriministeriön 29.8. ja 8.9.2025 Opetushallitukselle antamiin ohjeisiin.

Lisäksi esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lukuihin 5.3. ja 5.5.2 sekä ruotsinkielisen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lukuihin 2.1, 3.1 ja 5.2 tehdään teknisiä muutoksia.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden päivityksen syinä ovat liikunnallisen elämäntavan edistäminen tavoitteena ja pidennetyn oppivelvollisuuden muutos varhennetuksi oppivelvollisuudeksi.

Esiopetuksen lisäksi opetushallitus on päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 seuraaviin lukuihin: Luku 3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet, Luku 4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri. Tämän päätöksen mukaan tarkistettut paikalliset opetussuunnitelmat tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2026.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin tehtyjen muutosten syitä olivat liikunnallisen elämäntavan edistäminen tavoitteena, valmistavan opetuksen lisäopetus ja suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus - oppimäärät (S2) ja pidennetyn oppivelvollisuuden muutos.

Valmistelu ja lisätiedot:

sivistysjohtaja Kari Tolonen

kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 5168 854

Esittelijä	Sivistysjohtaja Kari Tolonen
Päätösesitys	Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää merkitä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien muutosmääräykset tiedoksi.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026
175/12.00.00/2025

Opetushallitus on antanut uusia muutosmääräyksiä, jotka pitää ottaa opetussuunnitelmassa huomioon.

Opetushallituksen muutosmääräykset ja niiden edellyttämät paikalliset päivitykset:

Opetushallituksen määräys 26.3.2026 (OPH-467-2026), joka koskee perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 lukuja 5.6, 7.4.1, 7.4.2, 7.5.2, 7.6.1 ja 11.1.

Opetushallituksen määräys 18.12.2025 (OPH-7885-2025), joka koskee perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 lukuja 3 ja 4.

Opetushallituksen määräys 18.12.2025 (OPH-2507-2025), joka koskee äidinkieli ja kirjallisuus -oppimäärää, suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää sekä luvun 10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä muutoksia.

Opetushallituksen määräys 29.10.2025 (OPH-5165-2025), joka koskee perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 lukuja 5, 7 ja 10.

Paikalliset opetussuunnitelmat päivitetään määräysten edellyttämällä tavalla Opetushallituksen määrittelemissä aikatauluissa.

Toimivalta Hallintosääntö § 25 kohta 6, 7 ja 8

Valmistelu ja lisätiedot:
sivistysjohtaja Kari Tolonen
kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 5168 854

Esittelijä Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää merkitä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien muutosmääräykset tiedoksi.

Päätös

Liitteet

- Liite 7 Muutosmääräys 26.3.2026 /Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttaminen
- Liite 8 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutos, muutosmerkinnät 26.3.2026
- Liite 9 Muutosmääräys 26.3.2026/Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttaminen

Liite 10 Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutos,
muutosmerkinnät 26.3.2026

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

74

Opetushallituksen muutosmääräykset varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmien perusteisiin Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026
175/12.00.00/2025

Opetushallitus on päivittänyt varhaiskasvatussuunnitelman perusteet vastaamaan uudistettua varhaiskasvatustalakeia. Uusi muutosmääräys on annettu 26.3.2026.

Opetushallitus on päättänyt muutoksista varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2022 seuraaviin lukuihin:

Luku 1.2 Varhaiskasvatuksen paikallinen suunnittelu

Luku 5.2.2 Monialainen yhteistyö

Luku 5.2.3 (uusi luku) Varhennettu oppivelvollisuus ja siihen liittyvä yhteistyö

Luku 5.7 Paikallisesti tarkennettavat asiat Kunta, kuntayhtymä tai yksityinen palveluntuottaja ei voi jättää noudattamatta tätä määräystä tai poiketa siitä. Paikallisen suunnittelun tulee olla määräyksen mukaista 1.8.2026 alkaen.

Valmistelu ja lisätiedot:

sivistysjohtaja Kari Tolonen

kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 5168 854

Toimivalta

Hallintosääntö § 23 luku 1

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää merkitä varhaiskasvatuksen perusteiden muutosmääräykset tiedoksi. Nämä muutosmääräykset täydentävät tammikuussa 2026 lautakuntaan tiedoksi tuotuja varhaiskasvatuksen muutosmääräyksiä.

Päätös

Liitteet

Liite 11 Muutosmääräys 26.3.2026 /Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2022 muuttaminen

Liite 12 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden muutos, muutosmerkinnät 26.3.2026

Sivistys- ja kulttuurilautakunta § 70
Sivistys- ja kulttuurilautakunta

16.04.2025
20.05.2026

75

Sosionomien paikat varhaiskasvatukseen

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 16.04.2025 § 70

Uusi varhaiskasvatustalaki (540/2018) tuli voimaan 1.9.2018. Uudistusten myötä lainsäädäntö ajanmukaistui, selkeytyi ja tarkentui käsitteellisesti. Merkittävimmät uudistukset liittyvät varhaiskasvatukseen henkilöstöön ja varhaiskasvatukseen tiedontuotannon kehittämiseen. Uusi laki vahvistaa varhaiskasvatukseen laatua nostamalla henkilöstön koulutustasoa ja selkiyttämällä tehtävänimikkeitä.

Tulevaisuudessa päiväkodeissa työskentelee moniammatillisena tiiminä varhaiskasvatukseen opettajia, varhaiskasvatukseen sosionomeja ja lastenhoitajia. Uudistuksella on mahdollistettu kelpoisuuden saaminen myös tutkintoja täydentämällä. Lain tullessa voimaan opettajien, lastenhoitajien sekä johtajien kelpoisuudet nykyisiin tehtäviin säilyvät. Sama koskee henkilöitä, jotka lain voimaan tullessa opiskelevat tai on hyväksytty opiskelemaan alaa. Henkilökunnan ja lasten välistä suhdelukua ei uudistuksella muutettu.

Vuodesta 2030 lähtien päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimuksena on varhaiskasvatukseen opettajan tai varhaiskasvatukseen sosionomin kelpoisuus ja vähintään kasvatustieteen maisterin tutkinto sekä riittävä johtamistaito. Myös päiväkodin henkilöstörakenne muuttuu vuodesta 2030 lähtien siten, että päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatukseen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatukseen opettajan kelpoisuus.

Mänttä-Vilppulan kaupungin varhaiskasvatuksessa pitää valmistautua vuonna 2030 voimaan tuleviin uusiin henkilöstön kelpoisuusvaatimuksiin. Näin ollen eläköityvien tai irtisanoutuneiden lastenhoitajien toimien osalta mietitään, vaihdetaanko osa niistä varhaiskasvatukseen sosionomin tehtäviksi. Aikaisintaan varhaiskasvatukseen sosionomien rekrytoinnit tehtäisiin keväällä 2026 (alk. 1.8.2026). Jatkossa lastenhoitajien vapautuvia toimia muutettaisiin pikkuhiljaa 2030 määräyksen mukaiseksi. Tästä johtuen vuoden 2025 aikana vapautuvat lastenhoitajan toimet laitetaan määräaikaikaisina auki. Muutos tulee vaikuttamaan myös vuoden 2026 talousarvioon.

Valmistelu ja lisätiedot:
sivistysjohtaja Kari Tolonen,
kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 516 8854

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää, että varhaiskasvatukseen osalta muutetaan vähitellen lastenhoitajien toimia sosionomin toimiksi vuodesta

2026 lähtien vuoden 2030 määräyksen mukaiseksi. Muutos huomioidaan vuoden 2026 talousarviossa.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026
254/01.01.01/2025

Tiukentuneesta taloudellisesta tilanteesta johtuen varhaiskasvatuksen lastenhoitajien toimien muuttamisen aloittamista sosionomin toimiksi kannattaa siirtää vuodella. Asiasta on keskusteltu varhaiskasvatuksen johtoryhmässä 7.5.2026. Johtoryhmä kannatti muutoksen siirtämistä vuodella.

Valmistelu ja lisätiedot:
sivistysjohtaja Kari Tolonen,
kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 516 8854

Toimivalta Hallintosääntö 16 §

Esittelijä Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää linjata, että varhaiskasvatuksen lastenhoitajien toimia voidaan asteittain muuttaa sosionomin toimiksi vuodesta 2027 alkaen varhaiskasvatuslain (540/2018) vuoden 2030 henkilöstörakennetta koskevien vaatimusten mukaisesti.

Päätös

Sivistys- ja kulttuurilautakunta	§ 159	13.11.2024
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	§ 71	16.04.2025
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	§ 100	21.05.2025
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	§ 145	27.08.2025
Sivistys- ja kulttuurilautakunta		20.05.2026

76

Uusi kuvataiteen valtakunta -hankkeen toteuttaminen vuonna 2026

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 13.11.2024 § 159

Mänttä-Vilppulan kaupungin kulttuuri- ja matkailupalvelut ja kuvataidetta opettavat ammattikorkeakoulut ovat suunnitelleet valmistuvien taiteilijoiden näyttelyn ja siihen liittyvän yhteisöllisen taidetyöpajatoiminnan toteuttamista 13.6.-24.8.2025. Kuvataiteen valtakunta -nimellä toteutettava näyttely tulee koostumaan vastavalmistuneiden taiteilijoiden teoksista.

Näyttelyn tavoitteena on koota yhteen kouluista valmistuneet kuvataiteilijat kaikista Suomen kuudesta kuvataidetta opettavasta ammattikorkeakoulusta. Taiteilijat valitaan näyttelyyn koulujen lopputyönäyttelyistä ammattikorkeakoulujen ja kaupungin yhteiskuratoinnin kautta.

Kuvataiteen valtakunta -näyttely on toteutettu neljä kertaa vuosina 2021-2024. Viime kesän näyttelyssä oli mukana 12 taiteilijaa ja kävijöitä lähes 2600. Kuvataiteen valtakunta on saanut kiitettävää palautetta taiteen ammattilaisilta ja näyttelyvierailta. Näyttely on täydentänyt merkittävästi Mänttä-Vilppulan kesän kuvataidetarjontaa Serlachius-museoiden, Serlachius-residenssin, Kuvataideviikkojen ja paikallisten muiden näyttelyiden rinnalla. Näyttely on ollut mukana Taidekaupunkikortin toteutuksessa (yhteislippuote neljään näyttelykohteeseen).

Vuoden 2025 näyttely ja työpajatoiminta toteutetaan hankerahoituksella siten, että koulujen yhteisen rahoitusosuuden on suunniteltu olevan vähintään 12.500 ja Taiteen edistämiskeskukselta haettavan rahoituksen olevan vähintään 8.000. Näyttelyn rahoituksella ja lipputulolla katetaan taiteilijapalkkiot, näyttelyn rakentamisen ja tilojen ylläpidon kustannukset sekä paikallisen näyttelymestarin kulut. Näyttelyn toteuttamista on lisäksi tukenut Serlachius-museot ja Kuvataideviikot näyttelytekniikan osalta.

Näyttelylle huomioitiin edellisenä vuonna Keele-Säätiön myöntämällä taiteilijapalkintorahoituksella (8.000), joka on rahoittavan säätiön antamien tietojen mukaan jatkumassa myös tulevalle vuodelle.

Kulttuuri- ja matkailupalvelut tekee hankkeen koordinaatiota omana työnä. Näyttelyn opastus-, valvonta-, ja viestintätehtävät toteutetaan ammattikorkeakoulujen opiskelijaharjoittelutyön kautta.

Hanke vaatii toteutuakseen oppilaitosten sitoutumisen hankkeen rahoittamiseen ja erillisen hankerahoituksen saamiseen. Näyttelyn tarkempi tiedottaminen ja toteuttamisen julkistus tehdään oppilaitosyhteistyöllä helmi-maaliskuussa 2024 rahoitusten varmistuttua.

Näyttelyn yhteistyöhön osallistuvat taideoppilaitokset ovat: LAB-ammattikorkeakoulu (Lappeenranta - Lahti), Lapin ammattikorkeakoulu (Tornio), Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia, Tampereen ammattikorkeakoulun Media & Arts, Satakunnan ammattikorkeakoulun Kankaanpään taidekoulu ja Yrkeshögskolan Novia (Pietarsaari).

Valmistelu ja lisätiedot:
kulttuuripäällikkö Antti Korkka
antti.korkka(at)taidekaupunki.fi, 044 4288 210

Esittelijä	Sivistysjohtaja Kari Tolonen
Päätösesitys	Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää 1) valtuuttaa kulttuuripäällikön hakemaan näyttelyn toteuttamiseen hankerahoitusta Taiteen edistämiskeskukselta 2) valtuuttaa kulttuuripäällikön tekemään yhteistyö- ja rahoitussopimukset näyttelyssä toimivien ammattikorkeakoulujen ja muiden tarvittavien yhteistyökumppanien kanssa 3) kulttuuri- ja matkailupalveluiden osallistuvan näyttelyn toteuttamiseen, mikäli hanketuki ja oppilaitostuet toteutuvat.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 16.04.2025 § 71

Mänttä-Vilppulan kaupungin kulttuuri- ja matkailupalvelut ja kuvataidetta opettavat ammattikorkeakoulut ovat suunnitelleet valmistuvien taiteilijoiden näyttelyn toteutettavaksi 13.6.-24.8.2025.

Taiteen edistämiskeskus on tänä vuonna vähentänyt merkittävästi kansallista tukirahoitustaan ja Kuvataiteen valtakunta -näyttely on ollut myös vähennettävien rahoitusten kohteena.

Näyttelyn toteuttamista on nyt suunniteltu yhteistyökoulujen kanssa vaihtoehtoisella rahoituksella kattamaan saamatta jäänyt tukirahoitus (8.000). Taidekoulujen sopimuksellista rahoitusosuutta on nostettu edellisestä vuodesta (3.000) ja erillisrahoitusta on saatu myös Svenska Kulturfondenilta (2.000). Lisäksi tuleva näyttelytila sijoitetaan kaupunkikonsernin näyttelytiloihin, jolloin näyttelyn tila- ja rakentamiskustannukset vähenevät merkittävästi (3.000).

Näyttelyn digitaalisten sisältöjen kehittämiseen on myös mahdollisuus saada erillistä tukea Suomen Kulttuurirahaston Pirkanmaan rahastosta.

Kuvataiteen valtakunta -näyttelyn on suunniteltu olevan mukana Taidekaupunkikortti-yhteislippuotteessa yhdessä Serlachiuksen ja Kuvataideviikkojen kanssa. Yhteistyöllä ja yhteismarkkinoinnilla edistetään koko kaupungin kuvataidekentän näkyvyyttä, saavutettavuutta ja matkailullista vetovoimaa.

Valmistelu ja lisätiedot:
kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Antti Korkka
antti.korkka(at)taidekaupunki.fi, 044 4288 210

Esittelijä	Sivistysjohtaja Kari Tolonen
Päätösesitys	Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää 1) kulttuuri- ja matkailupalveluiden osallistuvan näyttelyn toteuttamiseen esityksen mukaisesti 2) valtuuttaa kulttuuripäällikön tekemään yhteistyö- ja rahoitussopimukset näyttelyssä toimivien ammattikorkeakoulujen ja muiden tarvittavien yhteistyökumppanien kanssa 3) lisäksi valtuuttaa kulttuuripäällikön hakemaan näyttelyn digitalisointiin tukirahoitusta Kulttuurirahastolta.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 21.05.2025 § 100

Suomen Kulttuurirahaston Pirkanmaan rahasto on myöntänyt 9.5.2025 Mänttä-Vilppulan kaupungille Uusi Kuvataiteen valtakunta -hankkeen toteuttamiseen kehittämisrahoituksen 50.000 euroa, Kärkihankkeena, Norma Sokaan nimikkoapurahasta vuosille 2025-2026.

Hakijoita oli tänä vuonna 1180, joista 80 sai myönteisen päätöksen. Kärkihankeapurahoja myönnettiin kaksi.

Tukirahoitus mahdollistaa näyttelyn merkittävän kehittämisen tuleville vuosille erityisesti digitaalisen näkyvyyden ja nuorten taiteilijoiden ammattilaispolkujen edistämässä sekä näyttelyn rakentamiseen, myyntiin ja mainontaan liittyvän osaamisen kehittämisessä.

Apurahan käyttö on mahdollista 22.5.2025 alkaen.

Valmistelu ja lisätiedot:
kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Antti Korkka
antti.korkka(at)taidekaupunki.fi, 044 4288 210

Esittelijä	Sivistysjohtaja Kari Tolonen
Päätösesitys	Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää merkitä tiedoksi Suomen Kulttuurirahaston Pirkanmaan rahaston Kärkihankeapurahan.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 27.08.2025 § 145

Suomen Kulttuurirahaston Pirkanmaan rahasto on myöntänyt 9.5.2025 Mänttä-Vilppulan kaupungille Uusi Kuvataiteen valtakunta -hankkeen toteuttamiseen kehittämisrahoituksen 50 000 euroa, Kärkihankkeena, Norma Sokaan nimikkoapurahasta vuosille 2025-2026.

Apuraha on myönnetty vain kuluihin. Kuluapuraha on käytettävä hakemuksessa esitetyn suunnitelman ja apurahapäätöksen mukaisesti. Apuraha voi käyttää kaikkiin menoarviossa esitettyihin kuluihin, jos päätöksessä tai apurahojen hakuohjeissa ei ole rajattu toisin. Kuluapurahan raportoinnissa eritellään toteutuneet kulut kulutyypeittäin, kuitteja ei tarvitse toimittaa Kulttuurirahastoon. Kulutyypit ovat:

- matkakulut (sisältäen majoituskulut), residenssit
- materiaali- ja laitekulut, työvälineet, soittimet
- palkat ja palkkiot sivukuluineen sekä taiteellista tai tieteellistä työtä tekeville henkilöille että aputyövoimakuluina
- tila-, sali-, galleria- ja työhuonevuokrat
- mahdollinen yleiskustannusosuus.

Apurahan käyttöselvitys tehdään, kun apuraha on kokonaisuudessaan käytetty. Apurahan käytöstä on toimitettava selvitys vuoden kuluessa apurahan loppuun nostamisesta. Hanke on suunniteltu toteutettavaksi ajalla Mänttä-Vilppulassa 22.5.2025 - 31.12.2026. Apurahan nostaminen jakautuu kahdelle vuodelle siten, että vuoden 2025 aikana nostetaan 25 000 euroa ja vuoden 2026 aikana 25 000 euroa.

Valmistelu ja lisätiedot:

vt. kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Sanna-Riina Vuorenmaa
sanna-riina.vuorenmaa@taidekaupunki.fi, p. 044 096 8736

Esittelijä	Sivistysjohtaja Kari Tolonen
Päätösesitys	Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää merkitä tiedoksi Suomen Kulttuurirahaston Pirkanmaan rahaston Kärkihankeapurahan käyttämiseen liittyvät tarkennukset ja hyväksyy apurahan nostosuunnitelman.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026
2248/00.01.05/2024

Suomen Kulttuurirahaston Pirkanmaan rahasto on myöntänyt 9.5.2025 Mänttä-Vilppulan kaupungille Uusi Kuvataiteen valtakunta -hankkeen toteuttamiseen kehittämisrahoituksen 50 000 euroa, Kärkihankeena, Norma Sokan nimikkoapurahasta vuosille 2025-2026. Apuraha on myönnetty vain kuluihin, eikä hankkeessa ole määritelty kunnan omavastuusuutta. Apurahaa käytettiin vuonna 2025 yhteensä 11 148,31 €. Vuodelle 2026 apurahaa on käytettävissä vielä 38 851,69 €.

Suomen kulttuurirahastolta on haettu, hankkeiden ohjausryhmän päätöksellä (9.4.2026), alla esitetyille muutoksille hankkeen toteutuksessa. Suomen kulttuurirahasto on hyväksynyt muutokset hankkeen toteutuksessa (8.5.2026). Muutoksen tavoitteena on säilyttää hankkeen alkuperäinen tavoite valmistuvien taiteilijoiden tukemisesta, mutta toteuttaa se nykyisessä tilanteessa tarkoituksenmukaisemmalla ja vaikuttavammalla tavalla.

- Kesälle 2026 suunniteltu fyysinen Kuvataiteen valtakunta -näyttely jää toteutumatta Mänttä-Vilppulassa, koska aiemmin käytössä olleet näyttelytilat eivät ole enää käytettävissä eikä korvaavia soveltuvia tiloja ole löytynyt. Tilanne edellyttää näyttelytoiminnan ja yhteistyörakenteiden uudelleenarviointia.
- Digitaalinen näyttely toteutetaan alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Näyttelykorvaukset maksetaan normaalisti, Keele-säätiön palkinto jaetaan näyttelyn perusteella ja näyttelyä markkinoidaan suunnitellulla tavalla.
- Hankkeen aikana on vahvistunut näkemys siitä, että vastavalmistuneet taiteilijat tarvitsevat erityisesti työelämään siirtymisen tueksi verkostoja, mentorointia ja ammatillista

sparrausta. Tämän vuoksi fyysisen näyttelyn sijaan toteutetaan digitaalisen näyttelyn lisäksi kesällä ja syksyllä 2026 Mänttä-Vilppulassa työelämäsymposium ja mentorointijakso 12:lle näyttelyyn valittavalle valmistuvalle taiteilijalle.

- Symposiumjakson aikana osallistujat tutustuvat Taidekaupungin kuvataidekentän toimijoihin ja eri ammattirooleihin sekä verkostoituvat paikallisten taiteilijoiden ja alan asiantuntijoiden kanssa. Osallistujille tarjotaan ohjattua sparrausta ja työelämävalmennusta.
- Mentorointijakson aikana Mänttä-Vilppulassa toimivat kokeneemmat taiteilijat toimivat mentoreina uransa alkuvaiheessa oleville taiteilijoille. Mentoreille ja mentoroinnin ohjaajalle maksetaan kohtuullinen korvaus hankkeesta.
- Osallistujien matka- ja majoituskulut katetaan hankkeesta. Sisällön suunnittelusta ja koordinoinnista vastaa ulkopuolinen tuottaja.
- Laajemmalle kohderyhmälle suunnatut työelämäorientaatiota ja ammatillista valmennusta käsittelevät webinaarit toteutetaan alkuperäisen suunnitelman mukaisesti syksyllä 2026 hyödyntäen alueen kuvataidekentän asiantuntijoita.

Suomen kulttuurirahaston päätöksen mukaan kuluapurahaa voi käyttää kaikkiin menoarviossa esitettyihineluihin.

Kuluapurahan raportoinnissa eritellään toteutuneet kulut kulutyypeittäin, kuitteja ei tarvitse toimittaa Kulttuurirahastoon. Kulutyypit ovat:

- matkakulut (sisältäen majoituskulut), residenssit
- materiaali- ja laitekulut, työvälineet, soittimet
- palkat ja palkkiot sivukuluineen sekä taiteellista tai tieteellistä työtä tekeville henkilöille että aputyövoimakuluina
- tila-, sali-, galleria- ja työhuonevuokrat
- mahdollinen yleiskustannusosuus.

Apurahan käyttöselvitys tehdään, kun apuraha on kokonaisuudessaan käytetty. Apurahan käytöstä on toimitettava selvitys vuoden kuluessa apurahan loppuun nostamisesta. Hanke on suunniteltu toteutettavaksi ajalla Mänttä-Vilppulassa 22.5.2025 - 31.12.2026.

Valmistelu ja lisätiedot:

kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarinen
eeva.saarinen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 0979 221

Toimivalta	Hallintosääntö § 23. kohta 7.
Esittelijä	Sivistysjohtaja Kari Tolonen
Päätösesitys	Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää hyväksyä Uusi kuvataiteen valtakunta- hankkeeseen tehtävät toiminnalliset muutokset esitetyn mukaisesti.
Päätös	

Kaupunginvaltuusto	§ 8	02.02.2026
Kaupunginhallitus	§ 75	09.03.2026
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	§ 54	15.04.2026
Sivistys- ja kulttuurilautakunta		20.05.2026

77**Valtuustoaloite / Liikuntaverkkoselvitys**

Selvitykseen otetaan mukaan myös

Kaupunginvaltuusto 02.02.2026 § 8

Lasse Anttila luki seuraavan valtuustoaloitteen, jonka ovat allekirjoittaneet Lasse Anttila, Jyrki Innanmaa, Virpi Sippari, Matti Hokkanen, Arto Pirttilahti, Juha Hakanen, Anna-Kaisa Pietiläinen, Jani Frisk, Janne Peltola Katriina Kivimäki, Piia Koivunen ja Arto Lampinen

*Valtuustoaloite**Liikuntaverkkoselvitys*

Meidän kaupungissa on hienot ja monipuoliset mahdollisuudet liikkua. Meillä on hienoja liikuntapaikkoja, joihin olemme vuosittain investoineet huomattavia summia rahaa ja tulemme jatkossakin investoimaan. Siksi onkin sääli, että niiden hoidossa on paljon kehitettävää. Luistelukentästä tai kuntoradasta ei ole paljoa iloa, mikäli niitä ei saada huollettua käyttökuntoon ajoissa.

Esitämmekin että perustetaan työryhmä, jonka tehtävä on tehdä liikuntapaikoista sekä niiden hoidosta valtuustolle kattava selvitys, jossa käydään läpi nykyiset liikuntapaikat, niiden kunto ja tulevaisuuden suunnitelmat kustannusarvioineen. Käydään läpi niiden nykyinen hoidontaso, resurssitarve ja kustannukset. Pohditaan avoimesti, miten toimintaa voitaisiin kehittää nykyisten taloudellisten resurssien puitteissa niin että liikuntapaikat olisivat hoidettuna aina ennen koululaisten liikuntatuntien alkua sekä viikonloppuisin ja loma-aikoina. Pohdittaisiin myös uusia mahdollisuuksia kuten jäähallin hileen käyttöä ladunteossa vähälumisina talvina. Työryhmän olisi hyvä pohtia myös yhdistysten ja ulkopuolisten urakoitsijoiden hyödyntämistä liikuntapaikkojen hoidossa. Esimerkkinä kpk:n hyödyntäminen jäähallin jäähoidossa.

Työryhmä saisi myös pohtia organisaatorakennetta, nykyinen malli jossa sivistys ja kulttuurilautakunta toimii tilaajana ja kaupunkikehityslautakunta työn toteuttajana aiheuttaa turhia epäselvyyksiä vastuunjaossa ja hankaloittaa uudistusten tekemistä. Aikatauluksi toivomme, että selvitys olisi hyödynnettävissä ja täytäntöön laitettavissa vuoden 2027 alusta.

*Lasse Anttila
Virpi Sippari
Arto Pirttilahti
Anna-Kaisa Pietiläinen
Janne Peltola*

*Jyrki Innanmaa
Matti Hokkanen
Juha Hakanen
Jani Frisk*

*Katriina Kivimäki
Piia Koivunen
Arto Lampinen*

Päätös Valtuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 09.03.2026 § 75

Hallintosäännön 121 §:n mukaan valtuustoaloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään kaupunginhallitukseen valmisteltavaksi. Kaupunginhallituksen tulee ottaa aloite käsittelyyn viivytyksettä.

Toimivalta Hallintosääntö luku 16, Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

Esittelijä Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys Kaupunginhallitus päättää ohjata valtuustoaloitteen sivistys- ja kulttuuripalveluiden valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 15.04.2026 § 54

Liikuntaverkkoselvityksen laatiminen on Mänttä-Vilppulan kaupungille perusteltua, jotta kaupungin liikunta- ja leikkipaikkaverkon nykytila, kunto, käyttöaste sekä ylläpidon resurssit ja kustannukset voidaan arvioida kokonaisuutena. Selvityksen avulla voidaan kohdentaa rajalliset resurssit tarkoituksenmukaisesti, parantaa liikuntapaikkojen hoidon laatua ja ajantasaisuutta sekä varmistaa kuntalaisten yhdenvertaiset ja saavutettavat liikuntamahdollisuudet. Lisäksi selvitys tukee pitkän aikavälin investointi- ja käyttötaloussuunnittelua sekä toiminnan kehittämistä muuttuvassa taloudellisessa tilanteessa. Selvitykseen kannattaa ottaa mukaan myös leikkipaikat.

Työryhmän kokoonpanoksi esitetään kutsuttavaksi asiantuntijoina infrapäällikkö Arto Myllylä, liikuntapaikkamestari Pekka Koskinen sekä liikuntapalvelupäällikkö Jari Ahvenjärvi. Työryhmän koollekutsujaksi esitetään kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarista. Lisäksi työryhmään voidaan tarvittaessa kutsua muita asiantuntijoita kaupungin organisaatiosta (mm. rehtoreita ja päiväkodin johtajia).

Valmistelu ja lisätiedot:
kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarinen
eeva.saarinen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 0979 221

Esittelijä Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää esittää valtuustoaloitteen mukaisesti työryhmän perustamista laatimaan kaupungin liikuntaverkkoselvitystä.

Selvitykseen esitetään otettavan mukaan myös kaupungin ylläpitämät leikkipaikat.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026
891/12.04.01/2026

Valmistelu ja lisätiedot:
kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarinen
eeva.saarinen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 0979 221

Toimivalta Hallintosääntö 23 §. kohta 1

Esittelijä Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää

1) perustaa työryhmän esityksen mukaisesti laatimaan kaupungin liikunta- ja leikkipaikkaverkkoselvitystä, sillä muutoksella, että sivistys- ja kulttuurilautakunta valitsee yhden lautakunnan jäsenen työryhmään.

2) pyytää kaupunginhallitusta nimeämään työryhmään kaksi kaupunginhallituksen edustajaa.

3) antaa asian hallituksen kautta valtuustolle tiedoksi.

Päätös

Liitteet

Liite 13 Valtuustoaloite 2.2.2026 / Liikuntaverkkoselvitys

Kaupunginvaltuusto	§ 9	02.02.2026
Kaupunginhallitus	§ 76	09.03.2026
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	§ 55	15.04.2026
Sivistys- ja kulttuurilautakunta		20.05.2026

78**Valtuustoaloite / Kyläneuvoston perustaminen Mänttä-Vilppulaan / Keskustan valtuustoryhmä**

Kaupunginvaltuusto 02.02.2026 § 9

Lasse Anttila luki seuraavan Keskustan valtuustoryhmän allekirjoittaman valtuustoaloitteen:

Valtuustoaloite:

Kyläneuvoston perustaminen Mänttä-Vilppulaan

Mänttä-Vilppulan talouden huolenpito vaatii uudenlaisia näkemyksiä. Näkemyksiä, jotka tukevat elinvoimaa, yhteisöllisyyttä sekä osallisuutta. Näin voimme luoda Mänttä-Vilppulasta entistä vahvemman kaupungin.

Kylät ovat yhteisöllisyyden ja elinvoiman lähde. Autioituvat kylät heikentävät Mänttä-Vilppulan menestymistä. Talouden tasapainottamisen vuoksi olemme joutuneet tekemään päätöksiä, jotka ovat osaltaan vaikuttaneet kylien elinvoimaan heikentävästi. Meidän tulee tämä pysäyttää.

Neuvosto kokoontuisi pari kertaa vuodessa kaupungin kokoon kutsumana. Kyläneuvoston jäsenten ja kaupungin välisen vuoropuhelun, yhteistyön ja yhteydenpidon kautta pystymme vahvistamaan kylien elinvoimaisuutta, turvallisuutta sekä varautumista erilaisiin kriisitilanteisiin. Toiminta tulee vahvistamaan koko kaupungin yhteisöllisyyttä. Kyläneuvosto tukee myös alueellista yrittäjyyttä. Kyläneuvoston kautta kylät tulevat kuulluksi ja nähdyksi omine tarpeineen. Tämä tulee luomaan uudenlaisia lähestymistapoja kylien elinvoimaisuuden vahvistamiseksi.

Valtuustoaloitteena esitämme kyläneuvoston perustamista Mänttä-Vilppulaan.

*Lasse Anttila
Arto Pirttilahti
Anna-Kaisa Pietiläinen
Katriina Kivimäki
Janne Peltola
Piia Koivunen
Arto Lampinen
Juha Hakanen
Virpi Sippari*

Päätös Valtuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 09.03.2026 § 76

Hallintosäännön 121 §:n mukaan valtuustoaloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään kaupunginhallitukseen valmisteltavaksi. Kaupunginhallituksen tulee ottaa aloite käsittelyyn viivytyksettä

Toimivalta	Hallintosääntö luku 16, Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Anne Heusala
Päätösesitys	Kaupunginhallitus päättää ohjata valtuustoaloitteen sivistys- ja kulttuuripalveluiden valmisteltavaksi.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 15.04.2026 § 55

Kaupunginvaltuusto on 2.2.2026 § 9 käsitellyt Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteen koskien kyläneuvoston perustamista Mänttä-Vilppulan kaupunkiin.

Aloitteessa esiin nostetut tavoitteet kylien elinvoiman vahvistamisesta, yhteisöllisyyden lisäämisestä sekä asukkaiden osallisuuden parantamisesta ovat kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisia.

Tulevaisuustutkija Ilkka Halava on korostanut, että tulevaisuuden kaupungit rakentuvat yhä vahvemmin yhteisöllisyyden, osallisuuden ja paikallisten verkostojen varaan. Kaupungit eivät ole pelkästään palvelujen järjestäjiä, vaan ennen kaikkea alustoja ihmisten kohtaamiselle, yhteistyölle ja merkitykselliselle arjelle. Elinvoimaisuus syntyy paikallisista yhteisöistä, jotka kokevat tulevansa kuulluiksi ja pystyvät vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä. Tällaiset osallistavat rakenteet, kuten kyläneuvosto, tukevat tämänkaltaista kehitystä ja vahvistavat kaupungin kykyä vastata tulevaisuuden haasteisiin. Kyläalueiden yhteisöllinen toiminta, kulttuurinen aktiivisuus sekä asukkaiden osallistumismahdollisuudet ovatkin keskeisiä tekijöitä hyvinvoivan ja elinvoimaisen kaupungin rakentamisessa. Kyläneuvosto voisi toimia tarkoituksenmukaisena vuorovaikutus- ja yhteistyöfoorumina kaupungin ja kyläyhteisöjen välillä, yhdistäen samalla myös eri kylien toimijoita.

Jatkovalmistelussa tulee tarkentaa kyläneuvoston tehtävät, kokoonpano, toimintatavat sekä sen suhde kaupungin muihin osallisuus- ja vaikuttamistoimielimiin.

Valmistelu ja lisätiedot:
kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarinen
eeva.saarinen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 0979 221

Esittelijä	Sivistysjohtaja Kari Tolonen
Päätösesitys	Sivistys- ja kulttuurilautakunta esittää, että kyläneuvoston perustamista koskeva asia valmistellaan edelleen kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön johdolla yhdessä paikallisten kyläyhdistysten ja asukkaiden kanssa ja tuodaan käsittelyyn omana pykälänään vuoden 2026 aikana.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Valmistelu ja lisätiedot:
kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarinen
eeva.saarinen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 0979 221

Toimivalta Hallintosääntö 23 §. kohta 1.

Esittelijä Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää

1) että kyläneuvoston perustamista koskeva asia valmistellaan edelleen kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön johdolla yhdessä paikallisten kyläyhdistysten ja asukkaiden kanssa

2) tuoda kyläneuvoston perustamisen erikseen omana pykälänä käsittelyyn sivistys- ja kulttuurilautakuntaan vuoden 2026 aikana

3) antaa asian hallituksen kautta valtuustolle tiedoksi kun asia on loppuun käsitelty.

Päätös

Liitteet

Liite 14 Valtuustoaloite 2.2.2026 / Kyläneuvoston perustaminen
Mänttä-Vilppulaan

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

79

Lautakunnan viranhaltijoiden päätökset 11.4.-15.5.2026

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden viranhaltijapäätökset ajalla 11.4.-15.5.2026 ovat nähtävillä kokouksessa.

Valmistelu ja lisätiedot:
sivistysjohtaja Kari Tolonen
kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 516 8854

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää merkitä tiedoksi viranhaltijapäätökset ajalla 11.4.-15.5.2026 ja olla käyttämättä kuntalain § 92:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

80

Tiedoksi merkittävät asiat

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026
545/00.01.02/2025

Autere-opisto

Kevätlukukausi päättyi 24.4.2026. Muutamia kursseja jatkuu vielä tämän jälkeenkin.

Opiston kevätnäyttelyt pidettiin Kolhon Rautavedellä 18.-19.4. sekä Vikman-galleriassa kaupungintalolla 23.4.-6.5. ja 8.-21.5.2026.

Valmistelu ja lisätiedot:

kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarinen
eeva.saarinen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 0979 221

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

20.05.2026

81

Sivistysjohtajan ajankohtaiset asiat

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026
826/00.01.02/2026

Sivistysjohtaja kertoo ajankohtaisista asioista.

Valmistelu ja lisätiedot:
sivistysjohtaja Kari Tolonen
kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 516 8854

Esittelijä Sivistosjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Sivistos- ja kulttuurilautakunta päättää merkitä sivistysjohtajan ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Päätös